

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2021

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.
Kjarna
650 Laugar
kt. 530990-2149

Sparisjóður Suður-Þingeyinga ses.

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2021

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og sparisjóðsstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	5
Rekstrarreikningur	7
Efnahagsreikningur	8
Eiginfjáryfirlit	9
Yfirlit um sjóðstreymi	10
Skýringar	11-25

Skýrsla stjórnar

Árshlutareikningur Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses. fyrir tímabilið 1.1.2021-30.06.2021 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Afkoma og eigið fé

Samkvæmt rekstrarreikningi ársins nam hagnaður 14,3 millj. kr., samanborið við 23,2 millj. kr. tap fyrir sama tímabil árið áður. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir sjóðsins 10.215 millj. kr. og hafa aukist um 3,7% frá fyrra ári. Bókfært eigið fé í lok árs er 1.000 millj. kr. Eiginfjárlutfall samkvæmt ákvæðum 84. greinar laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki var í lok tímabils 20,88%. Samkvæmt ákvörðun Seðlabankans átti eignfjárlutfall sjóðsins að vera að lágmarki 17,44% eftir niðurfellingu sveiflujöfnunarauka um 2% þann 18. mars 2020.

Útlán á tímabilinu lækkuðu um 0,27% en innlán jukust um 4,1%, hluti útlána tengist útgáfu stuðningslána sem er hluti af aðgerðum ríkissjóðs til að stuðla að áframhaldandi starfsemi fyrirtækja sem hafa orðið fyrir verulegu tekjutapi vegna Covid. Útgefin stuðningslán í árslok eru að fjárhæð 212 millj. kr..

Stjórnarhættir

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga starfar í samræmi við ákvæði laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og samþykktir sjóðsins. Hún hefur staðfest stjórnarháttayfirlýsingu vegna ársins 2021, en yfirlýsingin byggir á leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út í maí 2015 (5. útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands.

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fer með æðsta vald í málefnum sparisjóðsins milli aðalfunda. Hlutverk stjórnar er nánar tilgreint í reglum um störf stjórnar og sparisjóðsstjóra sem finna má á heimasíðu sparisjóðsins www.spthin.is.

Þar kemur fram að meginhlutverk stjórnar sparisjóðsins eru:

- Að bera ábyrgð á rekstri sparisjóðsins.
- Að móta stefnu, setja markmið og áhættuviðmið í rekstri.
- Að stuðla að rekstrarhæfi hans og hafa eftirlit með stjórnendum hans.
- Að gæta hagsmuna stofnfjáraðila og stuðla að uppbyggingu og uppvexti á sínu starfssvæði.
- Að setja sér starfsreglur og leggja mat á eigin störf.

Hjá sparisjóðnum starfar endurskoðunar- og áhættunefnd. Hlutverk hennar er m.a. að leitast við að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga til að fjárfestar og aðrir hagsmunaaðilar geti reitt sig á gæði fjármálaupplýsinganna og störf endurskoðenda. Nefndin skal einnig sinna ráðgjafar- og eftirlitshlutverki fyrir stjórn sparisjóðsins m.a. vegna mótunar áhættustefnu og áhættuvilja sjóðsins.

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga telur góða stjórnarhætti vera forsendu traustra samskipta stofnfjáraðila, stjórnar, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila en stjórnarháttum er nánar lýst í stjórnarháttayfirlýsingu sem finna má á heimasíðu sparisjóðsins www.spthin.is.

Skýrsla stjórnar

Álit og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og sparisjóðsstjóra er árshlutareikningur sparisjóðsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að árshlutareikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 30. júní 2021, rekstrarafkomu sjóðsins og breytingu á handbæru fé það sem af er árs.

Jafnframt er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að árshlutareikningur og skýrsla stjórnar geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem sjóðurinn býr við.

Laugum, 30. ágúst 2021

Í stjórn

Helsi Keldin

Ólafur Guðmundsson

Helga Sveinbjörnsdóttir

Guðmundur Þorgeirsson

Þurfa Valdimarsdóttir

Sparisjóðsstjóri

Ólafur Þorgeirsson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og stofnfjáreigenda Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses.

Við höfum kannað meðfylgjandi árshlutareikning Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2021. Árshlutareikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Ábyrgð okkar felst í þeirri ályktun sem af könnun okkar leiðir.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410, sem fjallar um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Samkvæmt honum ber okkur að skipuleggja og haga könnuninni þannig að hófleg vissa fái um að árshlutareikningurinn sé án verulegra annmarka. Slík könnun felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum sjóðsins ásamt greiningum á hinum ýmsu liðum reikningsskilanna og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit byggt á endurskoðun.

Við könnun okkar kom ekkert fram sem benti til annars en að meðfylgjandi árshlutareikningur gefi glögga mynd af afkomu sparisjóðsins á tímabilinu, efnahag hans 30. júní 2021 og breytingu á handbæru fé í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Akureyri, 30. ágúst 2021

Enor ehf.

Niels Guðmundsson

Niels Guðmundsson

löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 1.1.-30.6.2021

	Skýr.	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Vaxtatekjur		244.336	248.445
Vaxtagjöld		(68.158)	(69.228)
Hreinar vaxtatekjur	4	176.178	179.217
Þjónustutekjur		23.802	28.851
Þjónustugjöld		(10.269)	(10.424)
Hreinar þjónustutekjur	5	13.533	18.427
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum	6	12.930	0
Gengismunur		(128)	(234)
Aðrar rekstrartekjur	7	2.554	3.112
		15.355	2.878
Hreinar rekstrartekjur		205.067	200.523
Laun og launatengd gjöld	8	(71.593)	(64.838)
Annar rekstrarkostnaður	9	(86.058)	(88.233)
Afskriftir rekstrarfjármuna	15	(12.422)	(9.206)
		(170.073)	(162.277)
Framlag í afskriftarreikning útlána	12	(17.175)	(73.521)
Hagnaður (tap) fyrir skatta		17.819	(35.275)
Tekjuskattur	10	(3.564)	5.807
Hagnaður (tap) ársins		14.255	(29.468)

Efnahagsreikningur 30. júní 2021

	Skýr.	30.6.2021	31.12.2020
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka Íslands		1.419.837	1.070.375
Kröfur á lánastofnanir		44.208	46.276
Útlán og kröfur	12	8.514.371	8.536.420
Skuldabréf	13	235	235
Hlutabréf	13	22.027	22.027
Óefnislegar eignir	15	63.330	58.966
Rekstrarfjármunir	15	93.385	93.710
Aðrar eignir	16	57.979	20.236
Eignir samtals		<u>10.215.371</u>	<u>9.848.244</u>
Skuldir			
Almenn innlán	17	9.067.655	8.713.995
Víkjandi lán	18	53.265	52.000
Tekjuskattsskuldbinding	10	17.624	17.624
Aðrar skuldir	19	76.141	86.136
Skuldir samtals		<u>9.214.684</u>	<u>8.869.755</u>
Eigið fé			
Stofnfé	20,0	214.684	198.802
Endurmat fastafjármuna		46.679	46.679
Varasjóður		739.324	733.008
Eigið fé samtals		<u>1.000.687</u>	<u>978.489</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u>10.215.371</u>	<u>9.848.244</u>

Eiginfjáryfirlit

	Stofnfé	Varasjóður	Annað eigið fé	Samtals eigið fé
Breytingar á eigin fé 1.1-30.6.2021				
Eigið fé 1. janúar 2021	198.802	733.008	46.679	978.489
Endurmat stofnfjár	7.939	(7.939)		0
Innlausn stofnfjár	(128)			(128)
Nýtt stofnfé	8.070			8.070
Hagnaður (tap) tímabilsins		14.255		14.255
Eigið fé 30.6.2021	214.684	739.324	46.679	1.000.687

Breytingar á eigin fé 2020

Eigið fé 1. janúar 2020	186.438	738.161	47.730	972.329
Endurmat stofnfjár	5.594	(5.594)		0
Upplausn endurmats		1.051	(1.051)	0
Innlausn stofnfjár	(158)			(158)
Nýtt stofnfé	6.928			6.928
Hagnaður ársins		(610)		(610)
Eigið fé 31.12.2020	198.802	733.008	46.679	978.489

Sjóðstreymisýfirlit 1.1-30.6.2021

	Skýr.	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður (tap) tímabilsins		14.255	(23.238)
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur	4	(176.178)	(179.217)
Víkjandi lán, breyting		1.265	749
Tekjuskattsskuldbinding, breyting		0	(5.807)
Virðisýrnun útlána	12	17.175	67.291
Afskrift rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna	15	12.422	9.152
		<u>(131.061)</u>	<u>(131.070)</u>
Útlán og kröfur, breyting		17.783	(140.505)
Fastafjármunir til sölu, breyting		0	2.700
Aðrar eignir, breyting		(37.743)	(722)
Innlán, breyting		312.566	204.715
Aðrar skuldir, breyting		(9.996)	(76.242)
		<u>151.550</u>	<u>(141.125)</u>
Innheimtir vextir		231.426	238.760
Greiddir vextir		(27.064)	(50.254)
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)		<u>355.912</u>	<u>47.381</u>
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptur öryggisbúnaður		(1.186)	
Keyptur hugbúnaður	15	(15.275)	(11.229)
		<u>(16.461)</u>	<u>(11.229)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Nýtt stofnfé		8.070	6.829
Innleyst stofnfé		(128)	(158)
		<u>7.942</u>	<u>6.671</u>
(Lækkun) hækkun handbærs fjár		347.394	42.823
Handbært fé í byrjun árs		1.116.651	1.198.823
Handbært fé í lok tímabils		<u>1.464.045</u>	<u>1.241.647</u>

1. Almennar upplýsingar

Sparisjóður Suður-Þingeyinga, varð til 10. maí 1990 með sameiningu Sparisjóðs Aðaldæla, Sparisjóðs Reykdæla og Sparisjóðs Kinnunga. Síðar sameinaðist Sparisjóður Mývetninga sjóðnum. Hann er með heimilisfesti á Íslandi og eru höfuðstöðvar hans í Kjarna á Laugum í Þingeyjarsveit.

Sparisjóðurinn er sjálfseignarstofnun sem starfar samkvæmt gildandi lögum um fjármálafyrirtæki og stundar sparisjóðsstarfsemi eins og hún er skilgreind í áðurgreindum lögum.

2. Reikningsskilaaðferðir

Árshlutareikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Árshlutareikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Árshlutareikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að ákveðnar fjáreignir hafa verið metnar á gangvirði. Þær eignir sem um ræðir eru markaðsskuldabréf. Árshlutareikningurinn er gerður í íslenskum krónum, sem er starfsrækslugjaldmiðill sparisjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í árshlutareikningnum.

2.1 Reikningshaldslegt mat

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og undirliggjandi forsendur eru endurskoðaðar reglulega. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á yfirstandandi tímabil þegar matið hefur einungis áhrif á það tímabil. Hins vegar er breytingin færð á yfirstandandi tímabil og síðari tímabil ef hún hefur áhrif á þau tímabil.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á árshlutareikninginn er að finna í skýringu 3.

2.2 Tekjur og gjöld

a) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til og er miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflega bókfærðu verði vaxtaberandi fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á videigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sparisjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af hlutfalli virkra vaxta sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

b) Þjónustutekjur

Sparisjóðurinn veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna sem hann fær greitt fyrir. Þóknarir vegna þjónustu sem veitt er yfir ákveðið tímabil er dreift eftir því sem þjónustan er veitt.

2.2 Tekjur og gjöld (framhald)

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem sparisjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

c) Arðstekjur

Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning miðað við þann dag sem arðgreiðsla er samþykkt.

d) Hreinar tekjur og gjöld af veltufjáreignum og veltufjárskuldum

Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum fela í sér hagnað og tap vegna sölu, innlausnar og breytinga í gangvirði veltufjáreigna og veltufjárskulda.

e) Hreinar tekjur og gjöld af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning fela í sér hagnað og tap vegna sölu og breytinga í gangvirði fjáreigna sem eru tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur.

f) Rekstrargjöld

Til rekstrargjalda teljast laun og launatengd gjöld, afskriftir rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna og annar kostnaður svo sem húsnæðis-, markaðs- og tölvukostnaður.

2.3 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok tímabils. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

2.4 Virðisrýrnun

Bókfært verð eigna sparisjóðsins er endurskoðað á hverjum reikningsskiladegi til þess að ganga úr skugga um að eignin hafi ekki rýrnað að verðmæti. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning hvenær sem bókfært verð eignar eða sjóðskapandi einingar er hærra en endurheimtanlegt verðmæti hennar.

a) Virðisrýrnun útlána

Ef eitthvað bendir til virðisrýrnunar útlána er bókfært verð þeirra lækkað gegnum sérstakan afskriftareikning, til núvirtis endurheimtanlegs virðis, miðað við upphaflega vexti.

Ef virðisrýrnun gengur síðar til baka og slíkt má rekja til atburðar eftir að virðisrýrnun var færð, skal virðisrýrnun bakfærð að því marki sem hún er nú ofmetin með því að lækka afskriftareikning. Bakfærslan er færð í rekstrarreikning eins og upphaflega virðisrýrnunin.

Stjórnendur sparisjóðsins meta fyrst hvort merki um virðisrýrnun eru til staðar fyrir hverja einstaka fjáreign sem telst veruleg ein og sér. Lán og kröfur sem ekki falla í þann flokk eru metin sem hluti af safni sem er metið í heild sinni með tilliti til virðisrýrnunar. Við mat á slíku safni er gengið út frá því að lán séu í eðli sínu áþekk hvað varðar útlánaáhættu. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun er skoðað hvort líklegt sé að vænt framtíðarsjóðstreymi lánasafnsins hafi orðið fyrir skerðingu og hvort hægt sé að meta rýrnunina án þess þó að eyrnamerkja hana ákveðnum lánnum.

Tvær grunnaðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnunartap, annars vegar á einstökum lánnum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun innihalda sýnileg gögn um eftirfarandi tapastæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðuleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgun á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) Sparisjóðurinn veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslegu eign vegna fjárhagslegra vandræða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánasafni frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í safninu, þar á meðal;
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í safninu; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsástæður sem tengjast eignum sparisjóðsins.

Útlán metin hvert fyrir sig

Virðisrýrnun á einstökum útlánum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggi raunverulegar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við ákvörðun slíks virðisrýrnunartaps á einstökum metnum lánnum er tillit tekið til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta sparisjóðsins gagnvart viðskiptavininum;
- upphæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegur ágóði til sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarupphæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækunarþátta) og líkindi á endurheimtu með árangri; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við endurheimtur útistandandi upphæða.

Virðisrýrnunartap er reiknað með því að bera saman núvirði vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti lánsins, við núverandi bókfært verð og fjárhæð taps sem er fært í rekstrarreikning. Bókfært verð virðisrýrðra lána er lækkað með notkun afskriftareiknings. Þegar lán er með breytilegum vöxtum, er ávöxtunarkrafa við mælingu á virðisrýrnunartapi núverandi virkir vextir lánsins.

Söfn útlána metin

Þar sem útlán hafa verði metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra lánaáhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun. Þetta tap nær til lána sem eru virðisrýrð á reikningskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýrnun á safni er ákvörðuð með tilliti til eftirfarandi:

- framtíðarsjóðstreymi í lánasafni sem metið er með tilliti til virðisrýrnunar er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna.
- söguleg tapreynsla í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaður tími frá tapi þar til tapið er greint og fært með sérstöku framlagi í afskriftareikning;
- mat stjórnar byggt á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánaðstæður séu þannig og raunveruleg tapshætta sé önnur en tapsreynsla fyrri ára gefur tilefni til að ætla.
- frestana greiðsluferla útlána í samanburði við sambærilegar fjárhæðir fyrri ára

Áætlaður tími milli taps og staðfestingar á því er ákvarðaður fyrir hvert tilgreint safn.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignahópum ættu að vera í samræmi við breytingar á sýnilegum gögnum á hverjum tíma (til dæmis breytingum á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á safninu og stærð taps). Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega af sparisjóðnum til að lágmarka mun á milli áætlaðs og raunverulegs taps.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Endanlegar afskriftir

Útlán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á að endurheimta fjárhæðirnar sem færðar eru út.

Víðsnúningur virðisrýrnunar

Ef virðisrýrnun lækkar síðar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisrýrnunin var viðurkennd, þá er fyrri færsla á virðisrýrnun tekjufærð á rekstrarreikningi.

2.5 Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu tímabils samanstendur af skatti til greiðslu og frestuðum skatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikninginn að undanskildum þeim tilfellum þegar hann tengist liðum sem skráðir eru beint á eigið fé, en þá er hann bókaður þar líka.

Skattur til greiðslu er sá skattur sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða af tekjuskattsskyldri afkomu tímabilsins, miðað við skattprósentsur í gildi eða sem búið er að tilkynna um að verði í gildi á lokadagsetningu efnahagsreiknings, og allar breytingar sem gerðar hafa verið á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestuð skattinneign og skattskuld hefur verið reiknuð og bókuð í efnahagsreikning. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og árshlutareikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn sjóðsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil. Tekjuskattsskuldbinding er færð vegna allra tímamismuna en reiknuð skattinneign er færð vegna tímamismuna ef líkur eru á að þeir nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni. Reiknaðar skattinneignir og skattskuldbindingar eru einungis færðar til lækunar hvor á annari ef þær tengjast sköttum sem lagðir eru á af sömu skattyfirvöldum.

Bókfært verð reiknaðrar skattinneignar er yfirfarið á reikningsskiladegi og fært niður ef ekki eru lengur taldar líkur á að skattskyldur hagnaður í framtíðinni muni vera nægjanlegur til að nýta eignina að fullu leyti eða að hluta. Frestaðar skatteignir eru lækkaðar þannig að það er ekki lengur líklegt að tengdur skattur verði innleystur.

Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Sparisjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingarfélög. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum.

2.6 Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirliti um sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í fjármálafyrirtækjum, ríkisvixlar endurseljanlegir í fjármálafyrirtækjum og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

2.7 Útlán

Útlán og kröfur eru óafleiðutengdar fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum sem eru ekki skráðar á virkum markaði. Útlán og kröfur innifela lán sem sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, þátttöku í útlánum frá öðrum lánveitendum og yfirtekin lán sem eru ekki skráð á virkum markaði og sjóðurinn hefur engar áætlanir um að endurselja strax eða í náinni framtíð.

Útlán eru færð þegar lántakendum eru greiddir út fjármunir tengdir útláninu. Fjáreignir eru við upphaflega skráningu færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk viðskiptakostnaðar. Þau eru því næst færð á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru innifaldir í bókfærðri fjárhæð lána og krafna.

2.8 Fjáreignir metnar á gangvirði

Sparisjóðurinn tilgreinir fjáreignir í upphafi sem fjáreignir á gangvirði þar sem breytingar á gangvirði eru færðar í gegnum rekstrarreikning, sem hreinar tekjur af fjáreignum metnar á gangvirði.

2.9 Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fánlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila, tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

2.10 Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem sparisjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá sparisjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sparisjóðurinn verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding sparisjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaraðili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

2.11 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda nettó eða innleysa eignina og greiða skuldina á sama tíma.

2.12 Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

a) Eignir í eigu sparisjóðsins

Rekstrarfjármunir utan fasteigna eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisýrnum. Fasteignir hafa verið endurmetnar m.v. markaðsverð.

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar rekstrarfjármuna er eignfærður þegar hann fellur til, ef líklegt er að framtíðarhagnaður sem felst í eigninni muni renna til sparisjóðsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi sem gjöld þegar til hans er stofnað.

2.12 Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir (framhald)

b) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikninginn. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir.....	50 ár
Húsbúnaður, skrifstofuáhöld, hugbúnaður og tæki.....	5 ár
Bifreiðar	10 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega svo framarlega sem það er ekki óverulegt.

2.13 Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu eru eignir sem sparisjóðurinn hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignirnar eru í sölumæðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði.

2.14 Innlán

Innlán eru færð upphaflega á gangverði og eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði.

2.15 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á sparisjóðnum, og líklegt þykir að ústreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarfjárstreymi með hlutfalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

2.16 Eigið fé

a) Stofnfé

Ef stofnfé er keypt af stofnfjáraðila er sú fjárhæð sem greidd er, þar með talinn kostnaður, færð til lækkunar á eigin fé.

b) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur á stofnfé eru færðar til lækkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af aðalfundi sparisjóðsins.

3. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Sparisjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stöðugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

a) Virðisrýmun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskoðað reglulega til að meta virðisrýrnun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf sparisjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðsstreymi ýmist frá einstökum lánnum eða frá safni lána áður en lækkun verður merkjanleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðsstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðsstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á áætluðu tapi og raunverulegu tapi.

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....	5.158	8.056
Lán og kröfur.....	239.178	240.389
Vaxtatekjur samtals	<u>244.336</u>	<u>248.445</u>
Innlán frá lánastofnunum.....	1.236	459
Víkjandi lán.....	2.522	1.958
Innlán.....	64.399	66.811
Vaxtagjöld samtals	<u>68.158</u>	<u>69.228</u>
Hreinar vaxtatekjur.....	<u>176.178</u>	<u>179.217</u>

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Þóknun vegna útlána og innheimtu.....	3.609	4.429
Ábyrgðapóknun.....	1.251	(354)
Þóknun af kreditkortum.....	13.797	19.324
Þóknun af debetkortum.....	2.868	2.948
Aðrar þjónustutekjur.....	2.279	2.503
Þjónustutekjur samtals	<u>23.802</u>	<u>28.851</u>
Kortagjöld	10.269	10.401
Þjónustugjöld vegna erlendra viðskipta.....	0	22
Þjónustugjöld samtals	<u>10.269</u>	<u>10.424</u>
Hreinar þjónustutekjur.....	<u>13.533</u>	<u>18.427</u>

6. Hrein gjöld af fjáreignum á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur/(hrein gjöld) af fjáreignum á gangvirði í gegnum rekstur greinist þannig:	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Tekjur vegna hlutabréfa.....	12.930	0
Hreinar tekjur vegna fjáreigna gegnum rekstur samtals	<u>12.930</u>	<u>0</u>

7. Aðrar rekstrartekjur

Aðrar rekstrartekjur sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Umboðslaun.....	1.620	2.487
Tekjur af fasteignum.....	934	625
	<u>2.554</u>	<u>3.112</u>

8. Starfsmannamál

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Laun	56.322	50.962
Launatengd gjöld	15.271	13.876
	<u>71.593</u>	<u>64.838</u>

Laun og þóknanir til stjórnenda sparisjóðsins, auk stofnfjáreignar, greinast þannig:

	1.1.-30.6.2021		1.1.-30.6.2020	
	Laun og hlunnindi	Stofnfjárhlutir í lok tímabils	Laun og hlunnindi	Stofnfjárhlutir í lok tímabils
Sparisjóðsstjóri.....	11.066	0	7.243	159
Stjórnarformaður.....	1.040	124	960	116
Stjórnarmenn.....	3.746	2.403	1.920	3.094
	<u>15.852</u>	<u>2.528</u>	<u>10.123</u>	<u>3.369</u>

Starfsmannafjöldi sparisjóðsins umreiknaður í heilsársstörf er sem hér segir:

	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Meðalfjöldi stöðugilda á tímabilinu.....	11,2	12,0
Stöðugildi í lok tímabils.....	9,0	10,6

9. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:

	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Tölvuþjónusta.....	51.137	45.467
Endurskoðunarkostnaður.....	8.881	5.972
Lögfræðiþjónusta.....	369	151
Önnur sérfræðiþjónusta.....	1.555	1.305
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda.....	880	494
Markaðskostnaður.....	0	3.199
Styrkir og samfélagsverkefni.....	1.287	5.887
Póstur og sími.....	3.538	2.658
Gjöld vegna fullnustueigna.....	0	3.325
Gjöld til reksturs SISP.....	6.899	6.193
Eftirlitsgjöld.....	3.463	3.192
Annar kostnaður.....	8.048	10.393
Önnur rekstrargjöld samtals	<u>86.058</u>	<u>88.233</u>

Þóknun til endurskoðenda sparisjóðsins sundurliðast þannig:

	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Endurskoðun	3.757	4.109
Innri endurskoðun.....	4.491	924
Önnur þóknun.....	634	939
Samtals þóknun til endurskoðenda.....	<u>8.881</u>	<u>5.972</u>

Í þóknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi og könnun á árshlutareikningi auk vinnu sem stjórn sparisjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra.

10. Tekjuskattur

Áætlaður tekjuskattur vegna tímabilsins 01.01.2021 - 30.06.2021 sem kemur til greiðslu á árinu 2022 er 3.6 millj. kr.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	1.1.-30.6.2021		1.1.-30.6.2020	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	17.819		(35.275)	
Tekjuskattur af afkomu tímabilsins	3.564	20,0%	(5.807)	20,0%
Aðrar breytingar	0	0,0%	0	-0,4%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	<u>3.564</u>	20,0%	<u>(5.807)</u>	19,6%

Skattur í efnahagsreikningi:

	Skuld
Tekjuskattsskuldbinding.....	<u>17.624</u>
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 1.1.2020.....	17.227
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2020.....	978
Tekjuskattur til greiðslu.....	(581)
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 31.12.2020.....	<u>17.624</u>
Reiknaður tekjuskattur 30.06.2021.....	3.564
Tekjuskattur til greiðslu.....	(3.564)
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 31.12.2020.....	<u>17.624</u>

11. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Bankaskattur er ófrádráttarþær skattur sem lagður var á fjármálafyrirtæki fyrst skattaárið 2010. Skatturinn er reiknaður sem 0,376% af heildarskuldum umfram 50 milljarða.

12. Útlán og kröfur

Útlán og kröfur greinast þannig eftir útlánsformum:

	30.6.2021	31.12.2020
Yfirdráttarlán.....	1.070.057	1.165.318
Overðtryggt skuldabréf.....	5.179.271	5.001.845
Verðtryggt skuldabréf.....	2.265.043	2.369.256
	<u>8.514.371</u>	<u>8.536.420</u>

Útgefin stuðningslán í samræmi við aðgerðir ríkisstjórnar:

	30.6.2021	31.12.2020
Með 100% ríkisábyrgð.....	132.407	131.622
Með 85% ríkisábyrgð.....	79.412	72.950
	<u>211.819</u>	<u>204.572</u>

Um 78% af stuðningslánnum eru tengd ferðaþjónustufyrirtækjum, 11% tengd sjávarútvegi, 2% tengd fasteignafélögum og annað dreifist á aðrar atvinnugreinar.

Skýringar

12. Útlán og kröfur (framhald)

Lán og kröfur greinast þannig eftir lántakendum:

	30.6.2021	31.12.2020
Atvinnugreinar:		
Landbúnaður	5,6%	4,9%
Sjávarútvegur	4,6%	6,0%
Verslun	2,7%	2,6%
Ríkissjóður og sveitarfélög.....	0,3%	0,8%
Iðnaður og byggingarstarfsemi	5,8%	6,0%
Samgöngur og flutningar.....	0,3%	0,7%
Þjónustustarfsemi	9,1%	9,5%
Ferðaþjónusta.....	12,3%	12,7%
Einstaklingar og íbúðabyggingar	59,5%	56,8%
	100%	100%

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig:

	Sérstakur	Almennur	Samtals 30.6.2021	Samtals 31.12.2020
Afskriftareikningur í ársbyrjun	217.351	106.968	324.320	244.600
Virðisrýrnun útlána og krafna á árinu.....	23.040	(5.865)	17.175	87.185
Endanlega töpuð útlán og kröfur	(41.176)	159	(41.017)	(7.466)
Afskriftareikningur í lok ársins	199.215	101.262	300.477	324.320
Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af útlánnum og veittum ábyrgðum.....	2,2%	1,1%	3,3%	3,2%

Líkan til útreiknings á almennu afskriftarframlagi var endurbætt á árinu 2020 með tillit til lána sem eru í frestuðu greiðsluferli.

Lán einstaklinga í frestuðu greiðsluferli sem ekki hefur verið færð afskrift fyrir.....	12.767
Lán fyrirtækja í frestuðu greiðsluferli sem ekki hefur verið færð afskrift fyrir.....	366.536
	379.303

13. Fjáreignir

Skuldabréf

	30.6.2021	31.12.2020
Skuldabréf útgefin af opinberum aðilum, metin á gangvirði.....	235	235
	235	235

Hlutabréf og stofnbref

	30.6.2021	31.12.2020
Hlutabréf og stofnfjárlutir.....	22.027	22.027
	22.027	22.027

Hlutabréf sundurliðast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Grand hótél Mývatn ehf., Skútustaðahreppi.....	9,7%	13.400	6.700
Reiknistofa bankanna hf., Reykjavík.....	0,3%	3.298	3.298
Landsbankinn hf.....		489	489
Sparisjóður Höfðhverfinga ses.....	2,8%	9.014	9.014
Auðkenni ehf.....	0,2%	2.037	2.526
		28.238	22.027

14. Fastafjármunir til sölu

Engar fullnustueignir voru til staðar 30.06.2021.

15. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig á tímabilinu 1. janúar - 30. júní 2021:

	Fasteignir og lóðir	Húsbúnaður og skrifstofuáhöld	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun	59.799	38.004	94.377	192.180
Staða endurmats í ársbyrjun	65.670			65.670
Eignfært á árinu	0	1.186	15.275	16.461
Staða í lok tímabils	125.470	39.190	109.652	274.311
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	34.610	35.154	35.411	105.175
Afskrift tímabils	1.061	449	10.911	12.421
Staða í lok tímabils	35.671	35.603	46.322	117.596
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun	90.860	2.850	58.966	152.676
Bókfært verð í lok tímabils	89.799	3.586	63.330	156.715
Afskriftarhlutföll	2%	10-20%	20%	

Bókfært verð fasteigna án endurmats

Staða í ársbyrjun	30.116
Staða í lok tímabils	27.711

Þar sem markaðsverð fasteigna til eigin nota er talið verulega hærra en bókfært verð, er bókfært verð þeirra í ársreikningi hækkað og fært til samræmis við áætlað gangvirði. Gangvirði endurmetinna eigna byggir á 100% af áætluðu söluverði sem staðfest hefur verið af óháðum matsmönnum.

Fasteignamat húseigna í ársbyrjun 2021 nam 60,2 milljónum króna. Brunabótamat húseigna nam á sama tíma 250,3 milljónum króna. Vátryggingarverð húsbúnaðar og skrifstofuáhalda var 35,2 milljónir króna í árslok 2020.

16. Aðrar eignir

Aðrar eignir greinast þannig:

	30.6.2021	31.12.2020
Óinnheimtar tekjur.....	40.495	6.519
Uppgjörsreikningar milli banka.....	17.484	13.717
	57.979	20.236

17. Almenn innlán

Innlán skiptast þannig:

	30.6.2021	31.12.2020
Óbundin innlán.....	2.191.300	2.110.846
Bundin innlán.....	6.876.355	6.603.149
	<u>9.067.655</u>	<u>8.713.995</u>

18. Víkjandi lán

	30.6.2021	31.12.2020
Verðtryggt lán, vextir 4,7%, gjalddagi 2026.....	53.265	52.000
	<u>53.265</u>	<u>52.000</u>

19. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	30.6.2021	31.12.2020
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur.....	1.899	20.195
Ógreidd opinber gjöld.....	0	3.135
Ógreidd laun og launatengd gjöld.....	27.855	24.441
Aðrar skuldir.....	22.401	12.967
Uppgjörsreikningar milli banka.....	23.985	25.399
	<u>76.141</u>	<u>86.136</u>

20. Eigið fé

Stofnfé sparisjóðsins í árslok 2021 nam 215 milljónum króna og er það í eigu 439 aðila. Heildar eigið fé í lok tímabils nam 1.000 milljónum króna. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 20,88% en má lægst vera 8%. Fjármálaeftirlitið hefur metið eiginfjárþörf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er hún 11,91%. Með tilkomu eiginfjárauka sem lagðir eru á fjármálastofnanir í landinu í áföngum frá 2016 skal eiginfjárlutfall sparisjóðsins vera eftirfarandi:

	1.11.2017	1.1.2018	15.5.2019	1.1.2020	1.2.2020	18.3.2020
Stoð I og II (SREP)	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%
Verndunarauki	1,75%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Kerfisáhættuauki	1,50%	2,00%	2,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,25%	1,25%	1,75%	1,75%	2,00%	0,00%
Samanlögð krafa	16,44%	17,69%	18,19%	19,19%	19,44%	17,44%

Hluti eiginfjáraukanna tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum. Heildaraukar sem sjóðnum er ætlað að ná eru 5,5% sem skiptast þannig að 3% eru vegna kerfisáhættu og 2,5% vegna verndar. Sveiflujöfnunarauki sem var 2% var felldur niður með ákvörðun Fjármálastöðuleikanefndar Seðlabanka 18. mars 2020. Einungis kerfisáhættuauki getur haft áhrif á rekstrarhæfi sjóðsins. Aðrir eiginfjáraukar geta haft áhrif til takmörkunar á ráðstöfun hagnaðar s.s. komið í veg fyrir arðgreiðslur eða annað sem rýrt getur eiginfjárstöðu sjóðsins.

20. Eigið fé (framhald)

Eiginfjárhlutfall reiknast þannig:	30.6.2021	31.12.2020
Eigið fé samkvæmt ársreikningi.....	1.000.687	978.489
Óefnislegar eignir	(63.330)	(58.966)
Víkjandi lán	53.265	52.000
Eign í fjármálafyrirtæki.....	(9.503)	(9.503)
Eiginfjárgrunnur samtals	<u>981.119</u>	<u>962.020</u>
Eiginfjárfkrafa vegna útlánaáhattu.....	310.411	316.031
Eiginfjárfkrafa vegna markaðsáhattu.....	510	1.072
Eiginfjárfkrafa vegna rekstraráhattu.....	64.939	64.939
Eiginfjárfkrafa samtals	<u>375.861</u>	<u>382.042</u>
Eiginfjárhlutfall	20,88%	20,14%

Vogunarhlutfall

Fjármálafyrirtæki skal skv. 30. gr. a. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 uppfylla kröfur um vogunarhlutfall. Vogunarhlutfall sjóðsins í lok tímabils er 9,24% en samkvæmt lögunum skal vogunarhlutfall ekki fara undir 3%.

Vogunarhlutfall reiknast þannig:	30.6.2021	31.12.2020
Eigið fé liður 1.....	927.854	910.020
Áhættuskuldbindingar:		
Liðir innan efnahags.....	9.772.101	9.852.159
Liðir utan efnahags.....	273.914	260.192
Heildar áhættuskuldbindingar	<u>10.046.015</u>	<u>10.112.350</u>
Vogunarhlutfall.....	9,24%	9,00%

21. Upplýsingar um tengda aðila

Sparisjóðurinn hefur skilgreint tengda aðila sem stjórn sparisjóðsins, sparisjóðsstjóra og forstöðumenn sparisjóðsins og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð ítök hjá stærstu stofnfjáraðilum sparisjóðsins. Útlán til tengdra aðila þann 30.6.2021 námu 84 milljónum króna en innlán 59 milljónum króna. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

22. Utan efnahagsreiknings

Sparisjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir á tékkareikninga. Nýttar yfirdráttarheimildir eru færðar í bækur sparisjóðsins en ónýttar heimildir og ábyrgðir greinast þannig.

	30.6.2021	31.12.2020
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	217.464	204.187
Ónýttar heimildir kreditkorta.....	124.729	147.595
Ónýttar yfirdráttarheimildir	438.564	410.502
	<u>780.756</u>	<u>762.284</u>

23. Áhættugreining

23.1 Áhættustýring

Tilgangur áhættustýringar er að stýra áhættu sparisjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta fyrir stjórnendur, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fólgin áhætta. Meginhlutverk áhættustýringar og útlánaeftirlits er því að greina áhættu sparisjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar sparisjóðsins. Stjórn sparisjóðsins ákveður meginstefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásættanlegrar áhættu í daglegum rekstri sparisjóðsins. Stjórnin setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjárahættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Fjárhæðir í þessum kafla eru sýndar að frádreginni varúðarfærslu.

23.2 Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur sparisjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanatáka byggist á skipulagi þar sem stjórn sparisjóðsins hefur falið aðilum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásættanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar fyrir stjórn sparisjóðsins.

23.3 Eftirlit og stýring lausafjárahættu

Lausafjárahætta er hætta á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sparisjóðurinn fylgist með lausafjárahættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sparisjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirséðum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Sparisjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvæxlum og ríkisskuldabréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjárahættu með skýrslum um lausafjárhlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjárhlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

23.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir sparisjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum án vaxta:

30.6.2021	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.419.837				1.419.837
Kröfur á lánastofnanir.....	44.208				44.208
Útlán og kröfur	1.323.275	215.868	1.929.884	5.045.344	8.514.371
Skuldabréf.....	235				235
Hlutabréf.....	22.027				22.027
Aðrar fjáreignir.....	57.979				57.979
	2.867.561	215.868	1.929.884	5.045.344	10.058.656
Almenn innlán.....	7.735.571	481.259	398.241	452.584	9.067.655
Aðrar skuldir.....	76.141				76.141
Víkjandi lán			53.265		53.265
	7.811.712	481.259	451.506	452.584	9.197.061
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(4.944.151)	(265.391)	1.478.378	4.592.759	861.596

23.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda (framhald)

31.12.2020	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.070.375				1.070.375
Kröfur á lánastofnanir.....	46.276				46.276
Útlán og kröfur	1.351.729	272.461	1.963.371	4.948.858	8.536.420
Skuldabréf.....	235				235
Hlutabréf.....	22.027				22.027
Aðrar fjáreignir.....	20.236				20.236
	<u>2.510.878</u>	<u>272.461</u>	<u>1.963.371</u>	<u>4.948.858</u>	<u>9.695.568</u>
Almenn innlán.....	7.428.201	515.211	343.323	427.260	8.713.995
Aðrar skuldir.....	86.136				86.136
	<u>7.514.337</u>	<u>515.211</u>	<u>395.323</u>	<u>427.260</u>	<u>8.852.131</u>
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(5.003.459)	(242.750)	1.568.048	4.521.598	843.437

23.5 Eftirlit og stýring markaðsáætlu

Stefna sparisjóðsins er að fylgjast náið með markaðsáætlu í rekstrinum og geta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáætlu er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiðum.

23.6 Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánsvöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi sparisjóðsins lýtur áhættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi bindítíma og eru endurreiknaðar á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum.

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áhættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta, LIBOR-vaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfsemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettovaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áhættuviðmið.

Heildarfjárhæð útlána sem ber fasta vexti 30.6.2021 nam 281 millj. kr. (31.12.2020: 294 millj kr.). en skulda 53 millj. kr. (31.12.2020: 52 millj. kr.).

23.7 Verðbólguáhætta

Sparisjóðurinn stendur frammi fyrir áhættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysluverðsvísitölu eru meiri en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingarákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sparisjóðsins nam þann 30.6.2021 2.252 millj kr. (31.12.2020: 2.369 millj kr.) og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 2.110 millj kr. (31.12.2020: 2.032 millj kr.)

23.8 Gjaldeyrisáhætta

Gjaldeyrisáhætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sparisjóðsins. Sparisjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyrisáhættu og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sparisjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum nam þann 30.6.2021 55 millj kr. (31.12.2020: 57 millj kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 55 millj. kr. (31.12.2020: 60 millj kr.)

23.9 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tækni eða uppbyggingu sparisjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs- eða lausafjáraáhætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstraráhætta stafar af allri starfsemi sparisjóðsins og snertir allar einingar í rekstrinum. Markmið sparisjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap og hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstraráhættu innan hverrar einingar í takt við almenn áhættuviðmið sparisjóðsins.

23.10 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhættu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sparisjóðurinn er einnig opin fyrir mótaðilaáhættu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýttra yfirdráttarheimilda og veittra ábyrgða.

Stjórn sparisjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu sparisjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra en stjórn setur mörk heimilda annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir lánamál umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur sparisjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni sparisjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni sparisjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnsins en áhættureglur segja til um.

Markmið sjóðsins eru að stórar áhættuskuldbindingar viðskiptavina fari ekki yfir 20% af eigin fé sparisjóðsins en hámarks áhættuskuldbinding einstaks viðskiptavinar eða tengdra aðila er 25% af eiginfjárgrunni skv. reglum um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálafyrirtækjum. Í lok tímabils var ein áhættuskuldbinding umfram 20%. Markmið sjóðsins er að heildarhlutfall stórra áhættuskuldbindinga fari ekki yfir 250% af eiginfjárgrunni. Samkvæmt reglum um stórar áhættuskuldbindingar má þetta hlutfall fara hæst í 400%.

Þann 30.6.2021 voru 7 viðskiptamenn sparisjóðsins skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar (31.12.2020: 7 viðskiptamenn) en reglum var breytt á árinu 2014 þannig að innstæður í fjármálafyrirtækjum teljast til stórra áhættuskuldbindinga en þær mega fara yfir 25% af eigin fé þó hæst í 500 milljónir en samt aldrei hærri en eigið fé sjóðsins.

	Fjöldi	30.6.2021	31.12.2020
Stórar áhættuskuldbindingar umfram 20% af eiginfjárgrunni.....	1	205.423	214.652
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af eiginfjárgrunni.....	6	663.890	671.282
Samtals.....	7	869.313	885.934
Hlutfall af eiginfjárgrunni.....		86,9%	92,1%

24. Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samþykktum sjóðsins kemur fram að hlutverk hans sé að stunda sjálfbæra svæðisbundna fjármálastarfsemi á grundvelli samfélagslegrar ábyrgðar, starfsemi sem stendur vörð um og þróar atvinnulíf, mannlíf og velferð svæðisins. Af þessu má sjá að sjóðurinn leggur áherslu m.a. á umhverfis-, félags- og starfsmannamál til að gæta að velferð og mannlífi. Jafnframt er lögð mikil áhersla á að vörur og þjónusta hans sé ekki nýtt til peningaþvættis, fjármögnunar hryðjuverka, spillingar- eða mútumála með því að starfsmenn leggi sig fram um að þekkja sína viðskiptavinum, vera í persónulegum samskiptum við þá ásamt því að fylgja reglum sem þessi mál varða. Áreiðanleiki nýrra viðskiptavina er kannaður ásamt skoðun á stærri millifærslum eða afgreiðslum þar sem mikið magn lausafjár er notað. Áhætta af misnotkun er talin lítil þó að hún sé sannarlega til staðar. Viðskiptavinir eru m.a. kannaðir út frá stöðu þeirra í þjóðfélaginu, hvort þeir hafi hlotið dóma eða umfjöllun í fjölmiðlum sem gefið gæti til kynna að þeir séu í áhættuflokkum varðandi mútupægni, spillingu eða ólöglega starfsemi. Jafnframt þurfa viðskiptavinir að láta stofna nýja viðtakendur erlendra greiðslna í sjóðnum þannig að hægt er að kanna tilefni færsla áður en þær eru gerðar. Sjóðurinn hefur einnig sett sér síðareglur og stefnu um ráðstafanir gegn hagsmunaaðrekstrum og sett upp tilkynningarferli undir nafnleyni fyrir starfsmenn vegna óæskilegra atvika eða hegðunar.

25. Stofnfé

Stofnfé sparisjóðsins í lok júní 2021 nam 215 milljónum króna í eigu 445 aðila og skiptist í jafnmarga hluti að nafnverðsfjárhæð ein króna. Eitt atkvæði fylgir hverjum stofnfjárlut. Eftirfarandi aðilar áttu meira en 1% stofnfjár og eru allir með íslenskt ríkisfang:

KEA svf.....	9,04%
Jóhann Geirsson.....	3,13%
Reynihlíð hf.....	3,09%
Norðurþing.....	3,06%
Framsýn.....	1,73%
Þingeyjarsveit.....	1,64%
Bergþóra Kristjánsdóttir.....	1,59%
Ari Teitsson.....	1,55%
Þröstur Jón Sigurðsson.....	1,54%
Árni Valdimar Kristjánsson.....	1,53%
Viðar Vagnsson.....	1,48%
Gylfi Hrafnkell Yngvason.....	1,40%
Brynleifur Siglaugsson.....	1,35%
Skrjóður ehf.....	1,29%
Sigtryggur Vagnsson.....	1,23%
Pétur Bjarni Gíslason.....	1,15%
Tjörneshreppur.....	1,12%
Búvís ehf.....	1,09%
Skútustaðahreppur.....	1,09%
Þormóður Ásvaldsson.....	1,07%
Hornsteinn.....	1,03%
Trausti Jón Gunnarsson.....	1,01%
Aðrir.....	57,79%
	<u>100,00%</u>

26. Samþykki árshlutareiknings

Árshlutareikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 30. ágúst 2021.